

Wat was interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

De Dompvoorn jrg. 54(1), maart 2020

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden. Uit het jaarverslag 2019 blijkt dat de nestkastgroep zich voornamelijk richt op uilen en Torenvalken. Alle uilensoorten deden het goed. Van de Ransuil, die niet in kasten broedt, is geen precies beeld bekend. De Torenvalken deden het uitstekend. De Zwarte Sterns hadden het moeilijk met 12 uitgevlogen jongen op 15 nesten. De mezen en Ringmussen hadden een zeer slecht jaar, ook waren verschillende kasten vernield. Voor Sovon wordt actief geteld op de Linge, bij Heukelum (MUS-telling); de Roekenkolonie bij het kasteel Heukelum wordt gekwantificeerd en er worden slaapplaatstellingen gehouden voor de Zilverreigers en de Aalscholvers. Opvallend dat het hoogste aantal Aalscholvers in december geteld werd, veel meer dan in februari of oktober 2019.

Tussen Duin & Dijk Natuur in Noord-Holland jrg. 19(1), 2020

Dook Vlugt uit Bergen ontdekte onder de nok van zijn eigen huis witte sporen van uitwerpselen. Reden om dat eens nader te onderzoeken. Vanaf 2017 zag hij 's avonds, gebruik makend van een krachtige zaklamp, een toenemend aantal

nokbewoners onder het dakbeschot. Het bleek steeds om Boomkruipers te gaan. Voor Sovon werkt hij het onderzoek verder uit.

Dutch Birding jrg. 42(2), 2020

Tijdschrift over palearticische vogels. Uit de inhoud: Long-eared Owls breeding on Madeira; Kleine Regenwulp bij Schagen januari 2020; een Seebohms Tapuit was vanuit Siberië het spoor bijster geraakt en in Den Haag terecht gekomen. Voor de Grijswangdwerglijster had je in november 2018 naar Monster moeten gaan. Bij de recente meldingen uiteraard de Grote Trap die deze winter bij Oostvoorne bivakkeerde, goed benaderbaar was en uitgerust met een zender.

Gele Kwikstaart uit 'De Grauwe Gans' | Corné Koopmans

De Grauwe Gans jrg. 36(1), april 2020

Vogel- en Natuurwacht Flevoland. Men kijkt terecht tevreden terug op het 35-jarig jubileum van de vereniging. Ton Eggenhuizen staat stil bij het groeiend aantal Cetti's Zangers, dat de vogelrings van Flevoland in handen kreeg. In 2019 waren dat 75 individuele vogels; het verschil in seksen blijkt niet alleen uit de vleugellengte, die bij mannetjes meestal groter is. De broedplek (vrouwjes) en de cloaca geven ook houvast om het verschil te zien. Een fraaie foto van een Gele Kwikstaart op gele tulpen, 1e prijswinnaar 'overall' in de fotowedstrijd. Annemarie Hooijmans timmert aan de weg om het Agrarisch Natuurbeheer in Flevoland van de grond te tillen onder het motto 'Van voedselakker naar vogelakker'. Tanja

Elzer ontdekte dat de vogelkijkhut bij de Lepelaarsplassen een prima plek is om vogelgedrag te observeren.

De Kruisbek jrg. 63(1), februari 2020

Vogelwacht Utrecht. De vraag waarop in het 'Jaar van de Wilde Eend' antwoord moet komen: "Is kuikenoverleving inderdaad de bottleneck voor deze soort?" Dit licht Erik Kleyheeg van Sovon toe. Kees Sietsma maakt duidelijk dat het beschermen van weidevogels in het Collectief Rijn, Vecht en Venen met zo'n 300 leden, bij elke boer opnieuw vraagt om maatwerk. Spitsbergen wordt 's zomers overspoeld door toeristen. Bij het lezen van het artikel van Henk Strietman over een jaloersmakende bootreis naar Spitsbergen, varend tussen de ijsberen, walrusen en de baardrobber, vraag ik mij af of hij ook last had van klimaatschaamte. Bram Rijksen heeft weer een aandoenlijke, met tekeningen geïllustreerde bijdrage over drie pogingen om de waarneming van een Kokardezaagbek, een verwaalde Amerikaanse eend met kuif, aanvaard te krijgen bij de CDNA. De derde waarneming in november 2018 op de Haarrijnse Plas bij Vleuten wordt erkend. Struikelblok was steeds het pootingetje, dat niet met beeldmateriaal aangetoond kon worden. Toon Vernooij zag niet alleen een Siberische Tijftjaf, hij had het geluk er van dichtbij schitterende foto's van te kunnen maken. Nieuws in het kort: een in Schotland gezenderde Velduil maakte een reis via Frankrijk en Spanje naar Marokko. Zou die de weg terug weten te vinden?

Het Vogeljaar jrg. 68(1), 2020

Tijdschrift voor vogelstudie en -bescherming. Marcel Boer weet veelal uit eigen ervaring interessante details over de strandlopers te melden. Door die bijzonderheden gaan de strandlopers, die wij toch niet dagelijks zien in het Gooi, weer leven. Het gaat dan niet zo zeer over 'zoek de verschillen', maar

meer over hun eigenschappen in gedrag. De snippen zijn aan hun vluchtpatroon goed te onderscheiden: de Watersnip gaat er met een zigzag-koers vandoor, het Bokje vliegt in een langzame, rechtlijnige vlucht. Peter Waardenburg probeert helderheid te krijgen in de terminologie: broedvogel, broedgeval en territorium. In zijn opvatting is er pas sprake van een broedgeval, wanneer er minstens een ei gelegd is. Territoriaal gedrag impliceert nog geen broedgeval. Gerard Ouweel beschrijft hoe de eilanden van Tristan da Cunha stuk voor stuk vrijgemaakt worden van ooit ingevoerde ratten en muizen. Een forse klus. Jaap Kranenburg associeert vrijelijk met emoties die sommige vogels bij hem oproepen.

De Kieft jrg. 13(1), maart 2020

Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek'. D.J. Booij 'Broedvogelverslag 2019 van het Euverenweggebied-Z'. De ondertitel 'Van de laatste Grutto naar de eerste Cetti's Zangers' geeft de trend aan in dit mini-veenweidegebied, ingeklemd tussen de Coentunnelweg (A8) en de N246, net boven Westzaan. Nog één territorium van Grutto's en twee territoria van Tureluurs bevat deze polder. Met als nieuwkomers onder de 59 vogelsoorten met territoria van opvallende soorten: Halsbandparkiet, Stormmeeuw en twee paar Cetti's Zangers. Cor Wouda meldt een paar opvallende trends bij 12 jaar wintertellingen in de polder Westzaan. Hij maakt er geen geheim van dat tellen in de winter geen werk voor koukleumen is. De soep onderweg bij boerin Rutte maakt het draaglijk. Bij de Grauwe Gans valt op dat de aantallen, mede door het afvangen van ganzen, redelijk stabiel

blijven. De Smient is een echte wintergast, er is een geringe toename tot boven de 500 exemplaren. Mooi dat de Wulp de laatste jaren met zeker 150 vogels 'acte de présence' gaf. Arjan van Poecke laat weten dat de 'Zaanse Huiszwaluwen in 2019' uitermate succesvol waren. Dankzij een jubileumgift konden er veel kunstnesten opgehangen worden, maar het merendeel van de Huiszwaluwen broedde toch in een eigegebouwd nest.

Sovon-Nieuws, 2019/4

Vogelonderzoek Nederland. Theo Verstraal vraagt zich af hoe we omgaan met objectief verzamelde feiten, zoals bij het RIVM, maar ook bij Sovon, in een tijd van toenemende polarisatie. Wat gebeurt er als vooraf betrokken stellingen onze toekomst gaan bepalen, in plaats van besluiten op basis van onafhankelijk onderzoek en feiten? De lijst met succesvolle broedgevallen van zeldzame soorten is hoopgevend, het beschermen van vogels werpt zijn vruchten af. Opvallend dat de Brandgans met 654.000 exemplaren de talrijkste vogel was bij de Midwintertelling 2019. Rob Buitter trok een dag samen op met Joop Kleine, die uitgeroepen is tot vrijwilliger van het jaar 2019. Hij inventariseert al 39 jaar vogels op de Dwingelose Heide, een gebied van 4400 hectare, 8 bij 5,5 km. Joop Kleine pleit voor het 'vogelen met diepgang'. Daarmee bedoelt hij dat het tellen consequent en op eenzelfde manier uitgevoerd wordt. Zodoende krijg je oog voor veranderingen in soorten.

Vogels jrg. 39(2), 2020 Lente

Het blad van Vogelbescherming. Het is moeilijk om 65 pagina's in vijf regels samen te vatten. Wat mij aansprak is de opiniepagina van Kees de Pater 'Tijd voor een groene Mansholt'. In de jaren 60 schakelden we over op schaalvergroting. Daardoor werden we de op één na grootste voedselproducent van de wereld. En zo moeten we na deze coronacrisis boeren een wenkend perspectief bieden voor het verbouwen van voldoende gezond voedsel voor onze binnenlandse consumptie. Gewassen, die we dan wel zo verbouwen dat ook de bijen en de Geelgorzen er blij van worden. Lees ook Rob Buitter 'Blijf van die gifsput af!' Het is zorgwekkend hoeveel

soorten gif er in dode zangvogels aangetroffen worden, aldus Nico van de Brink, toxicoloog aan de Wageningen Universiteit. En vergeet vooral niet te genieten van de beeldschone beeldreportage van de baltsende Futen gemaakt door Ruud van Beusekom.

De Tringiaan jrg. 42(4), december 2019

VWG Schagen e.o. met een fraaie Tureluurfoto op de omslag. Hans Dijkstra doet de verontrustende ontdekking dat bij de restauratie van de kerk in Sint-Maartensbrug in april 2019 de broedplaatsen van Gierzwaluwen verloren dreigen te gaan. Die nesten zijn wettelijk het hele jaar door beschermd. De auteur tekent bezwaar aan en de verbouwing wordt stil gelegd. Maar ja, een kerk zonder dakpannen op het dak, dat kan ook niet. Gierzwaluw bescherming Nederland kwam met een oplossing, waarbij het historische gebouw en de nesten gespaard werden: er worden in het nieuwe dak voorzieningen voor Gierzwaluwen opgenomen, een win-win situatie voor het kerkbestuur en de Vogelwerkgroep! H. Dijkstra maakt melding van 11 Ransuilen in een dorpie vlakbij Schagen. H. Wolfswinkel 'Stand van zaken bij de Huiszwaluwen', op een aantal plaatsen lijkt er sprake te zijn van toename, maar er kan geen totaalbeeld voorgeschoteld worden door het ontbreken van tellers in Schagen.